

RODO - aktualności

18 lipca 2022 r.

UWAGA!

Tezy przedstawione w artykułach, zamieszczone w niniejszym materiale i niebędące wytycznymi organu nadzorczego albo orzeczeniami sądów lub organów administracji publicznej, stanowią wyłącznie opinię ich autorów i nie są oficjalnym stanowiskiem Lex Artist Sp. z o.o.

01

Trzecia kara dla GGK – tym razem za niezgłoszenie naruszenia

02

Aby żądać numeru PESEL, trzeba mieć podstawę

03

Kopiowanie dowodów osobistych przez banki jest uzasadnione - UODO zmienia stanowisko

04

Sąd: UODO musi dogłębniej zbadać promocję PZU Pomoc

05

Centralna baza pomoże zastrzec PESEL

01

Trzecia kara dla GGK – tym razem za niezgłoszenie naruszenia

- Prezes UODO nałożył kolejną administracyjną karę pieniężną na Głównego Geodetę Kraju – jej wysokość to 60 tys. zł, a powodem tej sankcji było niezgłoszenie naruszenia ochrony danych osobowych organowi oraz niepowiadomienie o nim osób, których dane dotyczą
- decyzja nakazuje też powiadomić o naruszeniu osoby, których ono dotyczyło
- na początku kwietnia 2022 roku przez ponad 48 godzin w serwisie prowadzonym przez Głównego Geodetę Kraju, czyli www.geoportal.gov.pl widoczne były numery ksiąg wieczystych - posiadając numer księgi wieczystej w łatwy sposób można ustalić szereg danych właścicieli nieruchomości w tym ich m.in. ich numery PESEL, imiona, nazwiska, imiona rodziców, adres nieruchomości
- UODO o naruszeniu dowiedział się jednak nie od administratora, który powinien to zgłosić organowi nadzorcemu, ale z mediów
- ponieważ w dalszym ciągu nie wpłynęło zgłoszenie naruszenie ochrony danych osobowych od GGK, to organ nadzorczy wszczął postępowanie administracyjne - w toku tego postępowania GGK utrzymywał, że numery ksiąg wieczystych nie są danymi osobowymi oraz że numery ksiąg są też widoczne w innych serwisach i krótkotrwałe pojawienie się numerów w serwisie www.geoportal.gov.pl nie spowodowało jakiegokolwiek ryzyka naruszenia praw i wolności osób, których dane dotyczą
- wydając decyzję organ nadzorczy wziął pod uwagę m.in. to iż w jego ocenie naruszenie miało dużą wagę i poważny charakter, a niezgłoszenie tego incydentu do UODO, jak i niepowiadomienie osób było umyślne – znaczenie dla kary miało również, to że UODO o naruszeniu dowiedział się z mediów, a nie od samego administratora danych

Źródło: <https://uodo.gov.pl/pl/138/2411> <https://www.prawo.pl/samorzad/dane-osobowe-kara-dla-glownego-geodety-kraju,516201.html>

02

Aby żądać numeru PESEL, trzeba mieć podstawę

- administracja samorządowa nie może wymagać od mieszkańców podawania numeru PESEL bez podstawy prawnej - uzależnienie wypłaty dodatku energetycznego od złożenia wniosku ze wskazaniem tego numeru jest bezprawne – uznał Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach
- Rada Miejska w Stąporkowie uchwaliła wzór wniosku o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego, w którym wymagała podania numeru PESEL, dodając do tego specjalną klauzulę o odpowiedzialności za składanie fałszywych zeznań
- Wojewoda świętokrzyski zaskarżył tę uchwałę do sądu, uznając, że samorząd nie może wymagać od swych mieszkańców podania tego numeru, bo dane te nie są niezbędne do wypłaty dodatku energetycznego - umieszczenie takiej rubryki we wzorze wniosku jest więc nadmiarowe i kłóci się z wynikającą z RODO zasadą minimalizacji.
- Rada Miejska w odpowiedzi na skargę podkreśliła, że żaden przepis prawa nie reguluje, co powinno się znajdować we wniosku o wypłatę zryczałtowanego dodatku energetycznego - dlatego też, jej zdaniem, uchwała nie naruszała prawa
- nie przekonało to sądu, który przypomniał, że za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienie, prowadzące do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym - tak też jego zdaniem stało się w przypadku spornej uchwały

Źródło: <https://serwisy.gazetaprawna.pl/orzeczenia/artykuly/8490464,aby-zadac-numeru-pesel-trzeba-miec-podstowe.html>

03

Kopiowanie dowodów osobistych przez banki jest uzasadnione - UODO zmienia stanowisko

- organ ochrony danych osobowych dopuszcza skanowanie nawet przy zawieraniu najprostszych umów, np. zakładaniu konta - oznacza to zmianę stanowiska organu
- UODO w decyzji z 10 czerwca 2022 r. jednoznacznie stwierdził, że na podstawie przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (ustawa AML) instytucje finansowe są uprawnione do wykonywania i zbierania kopii dokumentów tożsamości swoich klientów przy zawieraniu najprostszych nawet umów
- w praktyce oznacza to, że zarówno klient będący konsumentem, jak i przedsiębiorca udający się do banku w celu założenia konta firmowego nie mogą odmówić zeskanowania swojego dowodu osobistego, jeśli chcą, żeby taki produkt bankowy został im udostępniony
- ta decyzja, wydana w sporze między bankiem a klientem kwestionującym prawo banku do zeskanowania jego dowodu przy otwieraniu konta bankowego, oznacza, że Prezes UODO znacząco zmienił swoje stanowisko w tej kwestii
- w opisywanej najnowszej decyzji z 2022 r. organ podzielił stanowisko banku, że rachunek bankowy już w swojej istocie stanowi produkt rodzący ryzyko prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu - nie mają znaczenia inne okoliczności, jak np. saldo rachunku czy dokonywane na koncie transakcje
- w konsekwencji już samo otwieranie rachunku klientowi uzasadnia konieczność zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego opisanych w ustawie AML

Źródło: <https://www.gazetaprawna.pl/firma-i-prawo/artykuly/8489919,czy-mozna-kopiwac-dowody-osobiste.html>

04

Sąd: UODO musi dogłębniej zbadać promocję PZU Pomoc (1)

- sąd nie rozstrzygnął, czy klient, któremu proponuje się darmową usługę za przekazanie danych, musi w tym miejscu i czasie otrzymać alternatywną ofertę - uznał bowiem, że na to za wcześnie, bo Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych niewystarczająco zbadał akcję promocyjną PZU Pomoc
- sprawa dotyczy kampanii reklamowej PZU Pomoc SA z 2019 r., w której reklamowano możliwość bezpłatnego ubezpieczenia dzieci na wakacje - warunek był jeden – rodzic musiał wyrazić zgodę na przetwarzanie jego danych osobowych w celach marketingowych przez spółki z grupy kapitałowej PZU
- ani w reklamach zachęcających do skorzystania z tej oferty, ani na stronie internetowej, na której za pośrednictwem specjalnego formularza można było zawrzeć umowę bezpłatnego ubezpieczenia w zamian za zaznaczenie zgody marketingowej, nie informowano o możliwości skorzystania z równoważnej usługi, bez konieczności godzenia się na wykorzystanie danych osobowych
- RODO nie zabrania oferowania zniżek czy też nawet darmowych usług w zamian za zgodę na przetwarzanie danych osobowych, ale wymaga, by równocześnie dostępna była alternatywna oferta, która takiej zgody nie wymaga
- klasycznym przykładem są usługi telekomunikacyjne, przy których klient często może dostać zniżkę, jeśli zgodzi się na otrzymywanie reklam - tyle że wówczas sytuacja jest klarowna – jeśli nie chce dostawać reklam, to po prostu płaci nieco więcej
- tu zaś klient, który chciał skorzystać z tej akcji, nie miał takiego wyboru – albo wypełnił formularz, zaznaczając wymagane zgody na profilowanie i marketing, albo też musiał poszukać innej oferty

04

Sąd: UODO musi dogłębniej zbadać promocję PZU Pomoc (2)

- zdaniem Fundacji Panoptykon, która zawiadomiła UODO, oznacza to, że klient musi mieć w tym samym miejscu i czasie możliwość zawarcia alternatywnej umowy, w której nie zgodzi się na przetwarzanie danych do celów marketingowych
- PZU przekonuje z kolei, że nie ma takiego obowiązku - wystarczyło, że oferował inne ubezpieczenie, które można było zawrzeć za pośrednictwem agenta bądź też w jego oddziale
- Prezes UODO zaakceptował te wyjaśnienia i uznał, że nie doszło do naruszenia przepisów
- Panoptykon zaskarżył tę decyzję do sądu administracyjnego
- sąd uchylił decyzję UODO, ale nie wypowiedział się co do meritum sporu - uznał bowiem, że na to za wcześnie, bo UODO musi dogłębniej zbadać sprawę, a to dlatego, że jego decyzja dotyczyła stanu po zmianie regulaminu promocji, która nastąpiła już po wystąpieniu do PZU, pomija natomiast sytuację sprzed tej zmiany

Źródło: <https://www.gazetaprawna.pl/firma-i-prawo/artykuly/8488838,pzu-pomoc-promocja-dane-osobowe-uodo.html>

05

Centralna baza pomoże zastrzec PESEL

- powstanie centralna baza, w której każdy będzie mógł za darmo zastrzec swój numer PESEL, tak aby uniemożliwić wzięcie na niego pożyczki
- Polacy, którzy padli ofiarą wycieku lub kradzieży danych, byli dotychczas pozostawieni samym sobie – jedyne, co mogli zrobić, to szukać pomocy w jednym z komercyjnych serwisów pozwalających monitorować, czy ktoś nie próbuje wziąć kredytu lub pożyczki na ich nazwisko
- rząd rozpoczął prace koncepcyjne nad stworzeniem państwowej bazy, w której każdy będzie mógł za darmo zastrzec swe dane
- na razie nie wiadomo, jak konkretnie ma działać nowy serwis - trwają prace koncepcyjne nad jego stworzeniem
- z nieoficjalnych informacji wynika, że będzie to strona internetowa w domenie gov.pl, za pośrednictwem której każdy będzie mógł zastrzec swoje dane - takie zastrzeżenie zostanie odnotowane w bazie, w której instytucje finansowe i firmy telekomunikacyjne będą miały obowiązek sprawdzić informacje przed zawarciem każdej umowy
- jeśli okaże się, że numer PESEL jest zastrzeżony, to firma nie będzie mogła udzielić kredytu lub pożyczki ani zawrzeć umowy telekomunikacyjnej

Źródło: <https://www.gazetaprawna.pl/firma-i-prawo/artykuly/8488900,wyciek-danych-baza-danych-zastrzezenie-pesel.html>

*Niniejszy dokument bez zezwolenia nie może być w żaden sposób wykorzystywany,
w szczególności rozpowszechniany i kopiowany.*